

NATJECANJE IZ VJERONAUKA – VJERONAUČNA OLIMPIJADA

ŠKOLSKA RAZINA

TEST

SREDNJA ŠKOLA – ČETVEROGODIŠNJI PROGRAM

ZAPORKA:

BROJ

RIJEČ

--	--	--	--	--	--

UKUPAN MOGUĆI BROJ BODOVA	BROJ POSTIGNUTIH BODOVA	POSTOTAK RIJEŠENOSTI
100		

POTPISI ČLANOVA POVJERENSTVA:

1. _____

2. _____

3. _____

U _____ 19. veljače 2025.

NAPOMENA:

- Test se rješava **60 minuta**.
- Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno je pročitajte.
- Svaki natjecatelj unutar ekipe dobiva test i **samostalno rješava** postavljene mu zadatke.
- Odgovori se moraju pisati **isključivo plavom** ili **crnom** kemijskom olovkom. Odgovori napisani grafitnom olovkom ili kemijskom koja se može brisati neće se uzimati u obzir pri bodovanju, kao ni odgovori koji nisu čitko i jasno napisani.
- Odgovori se **ne smiju prepravljati** ili brisati korektorom. Ispravljani odgovori neće se vrednovati.
- Za vrijeme pisanja testa nije dopuštena uporaba mobitela.

ZADATCI DA – NE

Zaokruži DA ako je tvrdnja točna odnosno NE ako je tvrdnja netočna.

1. Kostii ilirskih svetaca Anastazija, Mavra, Venancija i drugih mučenika pod Dioklecijanom pohranjene su pokraj krstionice lateranske bazilike.

DA NE

1	
---	--

2. Naziv „najdraži sin” uobičajeni je izraz kojim su pape oslovljavali vladara neke zemlje u ranome srednjem vijeku.

DA NE

1	
---	--

3. Nacionalni sabor dalmatinskih i hrvatskih biskupa na kojemu je rehabilitirana crkvenoslavenska liturgija održan je 1056./1057. godine u Splitu.

DA NE

1	
---	--

4. Splitski nadbiskup Lovro bio je prijatelj i savjetnik kralja Zvonimira.

DA NE

1	
---	--

5. Splitska nadbiskupija na II. splitskom saboru postala je metropolitanska Crkva u čitavoj Hrvatskoj.

DA NE

1	
---	--

6. Naslov „dux Croatorum” znači „kralj Hrvata”.

DA NE

1	
---	--

7. Kostii sv. Dujma prema zaključku II. splitskog sabora nalaze se u Solinu.

DA NE

1	
---	--

8. *Ljetopis popa Dukljanina* sačuvan je u tri rukopisna primjerka na slavenskome jeziku.

DA NE

1	
---	--

9. U djelu *Epitome* opisani su događaji od nastanka svijeta do smrti Aleksija Komnena.

DA NE

1	
---	--

10. Hrvatska je prema novijim procjenama povjesničara u ranome srednjem vijeku imala oko 2500 profesionalnih vojnika.

DA

NE

1	
---	--

11. Crkveni sabori u Saloni održani su 520. i 523. godine.

DA

NE

1	
---	--

12. Zadarski biskup Donat posjetio je Karla Velikoga u Diedenhofenu.

DA

NE

1	
---	--

13. Ninska biskupija bila je prva crkvena organizacija na prostoru Hrvatske kneževine koja je bila neovisna o dalmatinskim biskupijama.

DA

NE

1	
---	--

14. U ranome srednjem vijeku pojam Donja Dalmacija označavao je područje oko i južno od Dubrovnika, a Gornja Dalmacija područje između Krka i Splita.

DA

NE

1	
---	--

15. Odluke I. splitskog sabora sačuvane su u cjelovitome obliku.

DA

NE

1	
---	--

ZADATCI VIŠESTRUKOGA IZBORA

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora (a, b, c) **samo je jedan** odgovor točan. **Zaokruži** slovo ispred točnoga odgovora.

16. Kojega je datuma papa Ivan VIII. Branimiru priznao zemaljsku vlast?

- a) 5. travnja 876.
- b) 6. svibnja 878.
- c) 7. lipnja 879.

1	
---	--

17. Kako se naziva crkva u kojoj je kralj Dmitar Zvonimir uveden u upravu Kraljevstva Hrvatske i Dalmacije?

- a) crkva svetoga Duje
- b) crkva svete Marije
- c) crkva svetoga Petra

1	
---	--

18. Kako se zove papa koji je 1061. godine zabranio crkvenoslavensku liturgiju?

- a) Grgur VII.
- b) Nikola II.
- c) Leon VI.

1	
---	--

19. Koliko je bizantskih zlatnika u Zvonimirovo vrijeme iznosio godišnji dar papi koji su mu davali svjetovni vladari?

- a) 200
- b) 300
- c) 400

1	
---	--

20. Kako se zove papa u čijim se pismima Tomislav prvi put pojavljuje s naslovom kralja?

- a) Ivan VIII.
- b) Ivan X.
- c) Ivan XII.

1	
---	--

21. Koliko je zaključaka doneseno na I. splitskom saboru?

- a) 15
- b) 20
- c) 25

1	
---	--

22. Koji od navedenih jezika papa Ivan X. u svojem pismu naslovljenom na hrvatskoga kralja Tomislava preporučuje za poučavanje pomlatka?

- a) grčki
- b) latinski
- c) slavenski

1	
---	--

23. Iz kojega stoljeća datiraju rukopisni primjerci *Ljetopisa popa Dukljanina*?

- a) iz XVI.
- b) iz XVII.
- c) iz XVIII.

1	
---	--

24. U kojoj je godini svojega kraljevanja umro kralj Tomislav?

- a) u trinaestoj
- b) u petnaestoj
- c) u sedamnaestoj

1	
---	--

25. Kako glasi nadimak bizantskoga cara Konstantina Porfirogeneta?

- a) Mudri
- b) Ptičar
- c) Grimiznorodeni

1	
---	--

26. Kako se zove grad koji je bio metropola Bizantske Dalmacije?

- a) Salona
- b) Trogir
- c) Zadar

1	
---	--

27. Kako se zove dokument koji svjedoči o tome da su papinski poslanici stigli na II. splitski sabor po povratku s posredovanja mira između Hrvata i Bugara?

- a) Dubrovačka povelja
- b) Korčulanski kodeks
- c) Splitski zakonik

1	
---	--

28. Koja je od navedenih osoba 925. godine sazvala I. splitski sabor?

- a) papa Ivan X.
- b) kralj Tomislav
- c) splitski nadbiskup Ivan

1	
---	--

29. Kojim se od navedenih naslova papa Lav VI. koristio za Tomislava na II. splitskom saboru?

- a) dux
- b) rex
- c) princeps

1	
---	--

30. Kako glasi titula vladara koja je zapisana na Bašćanskoj ploči?

- a) kralj dalmatinski
- b) kralj hrvatski
- c) kralj slavenski

1	
---	--

31. Kako se zove djelo u kojemu se govori o doseljenu i pokrštavanju Hrvata u VII. st.?

- a) *De administrando imperio*
- b) *Historia Salonitana*
- c) *Regnum Sclavorum*

1	
---	--

32. Kad se u Dalmaciji u ranome srednjem vijeku pojavljuju prvi znakovi obnove crkvenoga života?

- a) krajem VII. stoljeća
- b) krajem VIII. stoljeća
- c) krajem IX. stoljeća

1	
---	--

33. Kako se zvao prvi splitski prvosvećenik?

- a) Ivan Cosmi
- b) Ivan Dalmatinac
- c) Ivan Ravenjanin

1	
---	--

34. Kako se zove papa za čijega je pontifikata osnovana Ninska biskupija?

- a) Ivan VIII.
- b) Nikola I.
- c) Stjepan VI.

1	
---	--

35. Kako se zove kralj koji je primio znakove kraljevske vlasti iz ruke papinskoga poslanika Gebizona?

- a) Dmitar Zvonimir
- b) Petar Krešimir IV.
- c) Stjepan Držislav

1	
---	--

ZADATCI KRATOGA ODGOVORA

U sljedećim zadatcima odgovori kratkim odgovorom (**riječju** ili s **nekoliko riječi**).

36. Kako se zove opat kojega je papa Ivan IV. Dalmatinac poslao u Dalmaciju i Istru?

2	
---	--

37. Koje godine se hrvatski vladar Tomislav prvi put pojavljuje s naslovom kralja?

2	
---	--

38. Kako se zove biskupija u koju je prema zaključcima II. splitskog sabora postavljen ninski biskup Grgur?

2	
---	--

39. Kako se zove bugarski vladar koji je 926. ili 927. godine napao Hrvatsku?

2	
---	--

40. Kako se još zvala Neretvanska kneževina koja se nalazila između rijeka Cetine i Neretve?

2	
---	--

41. Kako se zove rijeka u Istri uzduž koje je bila granica Hrvatske i Istočnofranačkoga Kraljevstva?

2	
---	--

42. Kako se zove prvi nasljednik kralja Tomislava?

2	
---	--

43. Kako se zove majka kralja Stjepana Držislava?

2	
---	--

44. Kako se zove vladar čije se ime nalazi na Bašćanskoj ploči?

2	
---	--

45. Kako se zove grad u kojemu je 787. godine održan ekumenski sabor?

2	
---	--

IZBACI JEDNOGA (1) ULJEZA

Zaokruživanjem slova ispred odgovora izbaci jednoga (1) uljeza.

46. Početkom VII. stoljeća prostor između Drave i Jadrana zauzimali su:

- a) Avari
- b) Huni
- c) Saraceni
- d) Vandali

1	
---	--

47. Ninski biskupi bili su:

- a) Formin
- b) Grgur
- c) Stjepan
- d) Teodozije

1	
---	--

48. Naseljeni su gradovi „krštene Hrvatske” prema djelu *O upravljanju Carstvom*:

- a) Hlijevno
- b) Klobuk
- c) Skradin
- d) Vekla

1	
---	--

49. Velikomoravska država obuhvaćala je dijelove:

- a) Austrije
- b) Bugarske
- c) Mađarske
- d) Poljske

1	
---	--

50. Otoci su kojima su vladali Neretvani:

- a) Brač
- b) Hvar
- c) Mljet
- d) Korčula

1	
---	--

51. Središte Hrvatske u ranome srednjem vijeku nalazilo se u trokutu triju gradova:

- a) Knin
- b) Nin
- c) Solin
- d) Zadar

1	
---	--

52. Raspored hrvatskih županija u ranome srednjem vijeku ukazuje na to da je vlast u unutrašnjosti sezala sve do regija kraških polja:

- a) Bugojna
- b) Duvna
- c) Glamoča
- d) Livna

1	
---	--

53. Tomislavov uspon na najviši vladarski položaj tumači se:

- a) njegovom moći kao vladara
- b) odnosom vjernosti Katoličkoj Crkvi
- c) uspostavom njegove vlasti u Bizantinskoj Dalmaciji
- d) vojnim uspjesima nad Mađarima i Bugarima

1	
---	--

54. Metropolitanska vlast splitskoga nadbiskupa obuhvaćala je:

- a) Dalmaciju
- b) Hrvatsku
- c) Panoniju
- d) Zahumlje

1	
---	--

55. Među biskupijama podređenim splitskom metropolitu koje se nalaze zapadno od Splita jesu:

- a) Krčka
- b) Osorska
- c) Trogirska
- d) Zadarska

1	
---	--

ZADATCI KRATKIH ODGOVORA UZ POLAZNI SADRŽAJ

U sljedećim zadacima na temelju **polaznoga sadržaja** (teksta, slikovnoga priloga ili zemljovida) odgovori na postavljena pitanja **kratkim odgovorom** (riječju ili s nekoliko riječi).

56. Pozorno pročitajte navedeni tekst i odgovorite na postavljena pitanja.

„...pokršteni Hrvati (...) nepokolebivom vjerom zaklinju da nikada neće provaljivati u tuđe zemlje i ondje ratovati, nego će radije živjeti u miru sa svima koji to htjednu.”

A) Kako se zove autor navedenoga teksta?

2	
---	--

B) Kako se zove djelo u kojemu se nalazi navedeni tekst?

2	
---	--

57. Pozorno promotri slikovni prilog i odgovori na postavljena pitanja.

A) Kako se naziva tema slike prikazane u prilogu?

2	
---	--

B) Kako se zove autor slike prikazane u prilogu?

2	
---	--

58. Pozorno promotri slikovni prilog i odgovori na postavljena pitanja.

A) Kako se zove knez čije se ime spominje na slikovnome prilogu?

2	
---	--

B) Kako se zove mjesto iz kojega potječe spomenik prikazan na slikovnome prilogu?

2	
---	--

59. Pozorno promotri slikovni prilog i odgovori na postavljena pitanja.

A) Kako se naziva crkva prikazana na slikovnome prilogu?

2	
---	--

B) Kako se zove grad u kojemu se nalazi crkva prikazana na slikovnome prilogu?

2	
---	--

60. Pozorno promotri slikovni prilog i odgovori na postavljena pitanja.

A) Kako se zove kralj čiji je spomenik prikazan na slikovnome prilogu?

2	
---	--

B) Kako se zove grad u kojemu se nalazi spomenik prikazan na slikovnome prilogu?

2	
---	--

ZADATCI POVEZIVANJA

U sljedećim zadatcima **svaki** sadržaj lijevoga stupca poveži **samo s jednim** odgovarajućim sadržajem desnoga stupca.

61. Svakoga navedenog papu poveži s godinama njegova pontifikata.

_____ Agaton	a) 640. – 642.
_____ Ivan IV. Dalmatinac	b) 642. – 648.
_____ Ivan X.	c) 678. – 681.
	d) 914. – 928.
	e) 952. – 956.

3	
---	--

62. Svaku navedenu službu povežite s osobom koja ju je obavljala.

_____ ankonitanski biskup	a) Atila
_____ ugarski kralj	b) Formin
_____ zadarski biskup	c) Ivan
_____ zahumski knez	d) Leon
	e) Mihajlo
	f) Nestor

4	
---	--

63. Svaki navedeni grad povežite s njegovim stranim imenom.

_____ Krk	a) Arba
_____ Zadar	b) Diadora
_____ Dubrovnik	c) Kori
	d) Raguza
	e) Vekla

3	
---	--

64. Svaki navedeni opis iz djela *O upravljanju Carstvom* poveži s gradom na koji se odnosi.

_____ Od kopna je odvojen uskim morskim prolazom.	a) Dubrovnik
_____ Naselili su ga rimski građani iz Epidaura i Salone.	b) Biograd
_____ U njemu je pokopan sv. Anastazije.	c) Kotor
_____ U njemu se nalazi crkva Sv. Trojice.	d) Skradin
_____ Smješten je uz more ispod visokih planina.	e) Split
	f) Trogir
	g) Zadar

5	
---	--